

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

T: 01 369 76 04
F: 01 369 76 69
E: gp.mddsz@gov.si
www.mddsz.gov.si

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE

Grgorčičeva 25
1000 Ljubljana

Številka: 119-150/2012/2
Datum: 26. 11. 2012

Zadeva: **Predlagam.vladi predlog 3803-413: Priložnosti za mlade brez izkušenj**
Zveza: **092-413/2012/1**

Spoštovani,

v prilogi vam posredujemo odgovor na predlog o oblikovanju priložnosti za mlade brez izkušenj, ki je bil objavljen na internetnem portalu Predlagam.vladi.

Lep pozdrav,

Pripravil/a:
Nuša Majhenč
Podsekretarka

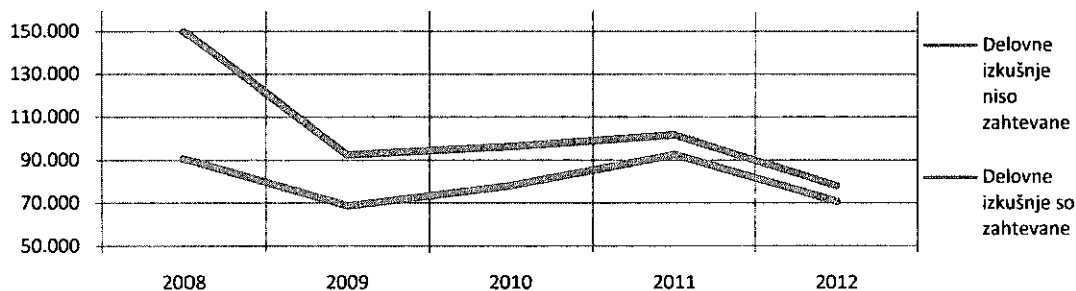
Petricija Vrečar
Vodja sektorja za
programe zaposlovanja

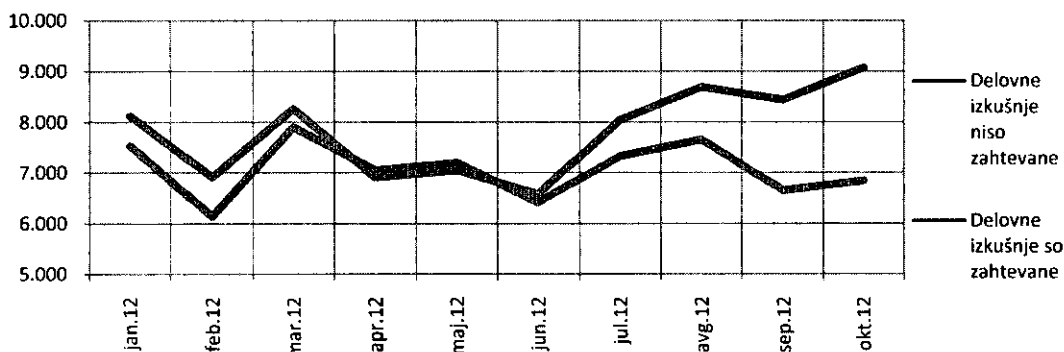
Damjana Košir
GENERALNA DIREKTORICA

Do zadnjega dne oktobra je bilo v letu 2012 skupno objavljenih 148.813 prostih delovnih mest, tega 83,4 % za zaposlitve za določen čas. Približno polovica objavljenih delovnih mest ima jasno zapisane in pogojevane delovne izkušnje, medtem ko druga polovica razpisanih prostih delovnih mest ne vsebuje definiranega pogoja, da so delovne izkušnje potrebne. V zadnjih letih primerjalno statistično pada delež prostih delovnih mest, kjer delovne izkušnje niso potrebne.

Slika 1: razmerje med objavljenimi delovnimi mesti kjer so izkušnje potrebne in kjer niso, v letih 2008-2012

Slika 2: razmerje med objavljenimi delovnimi mesti kjer so izkušnje potrebne in kjer niso, v letu 2012

95 % mladih med 15. in 19. letom se izobražuje, 46 % mladih med 20. in 24. letom je delovno aktivnih; pri tej starosti živi z vsaj enim staršem okrog 75 % mladih. Med mladimi v starosti 25 - 29 let je tri četrtine delovno aktivnih, pri starših pa jih še vedno živi več kot polovica.

Kot ene ključnih vzrokov oziroma ovir za zaposlovanje mladih OECD navaja pomanjkanje ustreznih znanj in veščin, ki jih mladi pridobijo v izobraževanju. Podobne ugotovitve je objavila Evropska komisija. Tudi v Sloveniji ugotavljamo, da se kot ena glavnih ovir pri zaposlovanju mladih kaže poklicno neravnovesje zaradi česar so določeni profili težko zaposljivi, drugih pa primanjkuje. To neskladje med potrebami podjetij po določenem kadru in veščinami brezposelnih se povečuje od leta 2008, predvsem pa je bilo opazno povečanje v lanskem letu. Temu botruje tudi *veliko povečanje števila diplomantov v obdobju 2008-2010*. Zaradi navedenega Zavod RS za zaposlovanje, z informiranjem o gibanjih na trgu dela, s storitvami vseživljenjske karijerne orientacije, programi aktivne politike zaposlovanja ter storitvami mreže javnih zavodov za zaposlovanje EURES, brezposelnim mladim posveča še posebno pozornost.

Kratkoročno rešujemo problematiko zaposlovanja mladih s krepitvijo aktivne politike zaposlovanja preko raznolikih programov, ki so namenjeni mladim, tako tistim, ki so predčasno opustili šolanje, kot tistim, ki želijo **dodatno izobrazbo** (Projektno učenje za mlajše odrasle, Institucionalno usposabljanje, Usposabljanje za življenjsko uspešnost, Formalno izobraževanje, Nacionalne poklicne kvalifikacije) ali **usposabljanje** (Usposabljanje na delovnem mestu, Spodbujanje zaposlovanja iskalcev zaposlitve na področju socialnega varstva). S temi ukrepi skušamo vplivati na neskladje med ponudbo in povpraševanjem, kjer glede na izkazane potrebe delodajalcev na trgu dela, prilagajamo vključevanje oseb v programe aktivne politike

zaposlovanja. Nadalje izvajamo programe, ki omogočajo **subvencioniranje zaposlitve** (Zaposli.me, Samozaposlitev, Priložnost zame, projekti Socialnega podjetništva II, Prvi izziv), s čimer pospešujemo odliv mladih v prvo zaposlitev v čim krajšem času. Prav program imenovan **Prvi izziv**, je odgovor na povečevanje brezposelnosti med prvimi iskalci zaposlitve. Namenjen je spodbujanju zaposlovanja brezposelnih oseb, mlajših od 30 let. Program omogoča subvencionirano zaposlitev pri delodajalcih v obliki delovnega razmerja za obdobje 15 mesecev, s trimesečnim poskusnim delom. V okviru javnega povabila »Prvi izziv«, ki je bil objavljen julija 2012, je bilo po trenutnih podatkih izbranih 1727 izvajalcev za zaposlitev 1959 oseb, v obravnavi pa je še 1054 ponudb za zaposlitev 1225 oseb.

V regijah, ki imajo višjo stopnjo brezposelnosti od državnega povprečja (Pomurje in Pokolpje) pa se dodatno izvajajo še ukrepi **povračila prispevkov** za socialno varnost delodajalcem oziroma splošen ukrep **davčnih olajšav** za zaposlitev brezposelne osebe, ki je mlajša od 26 let ali starejša od 55 let.

Kot nadaljnje ukrepe za povečanje vključevanja mladih na trg dela se pripravljajo programi aktivne politike zaposlovanja namenjeni delitvi delovnih mest (job-rotation) in nadomeščanju na delovnem mestu, ter vseživljenjska karierna orientacija kot ena ključnih dveh storitev države na trgu dela, skladno z Zakonom o urejanju trga dela.

Ena od možnosti zaposlitve je tudi **geografska mobilnost**. Na portalu EURES za zaposlitveno mobilnost je objavljenih več kot 1,2 milijona prostih delovnih mest iz vseh držav članic Evropskega gospodarskega prostora. S pomočjo več kot 800 svetovalcev EURES po Evropi, ki poleg informacij, objavljenih na spletni strani EURES, nudijo iskalcem zaposlitve dodatne informacije ter svetovanje o možnostih in pogojih dela in življenja v EU, pa je omogočeno tudi lažje prijavljanje na ta prosta delovna mesta.

Kot sistemske ukrepe, ki bodo dolgoročno omogočili mladim večjo stopnjo konkurenčnosti oziroma zaposljivosti ob vstopu na trg dela, pa je potrebno dolgoročno šteti tudi predvidene reforme na trgu dela in že izvedene spremembe, predvsem: dvig obremenitve študentskega dela, zmanjšanje rigidnosti predpisov o varovanju zaposlitve, večje poenotenje pogodb o zaposlitvi, nižja vstopna meja (delovna doba) za pridobitev denarnega nadomestila med brezposelnostjo, spodbujanje prve zaposlitve preko subvencij in davčnih olajšav.

V izobraževalnem sistemu so se, poleg obveznih praks v nekaterih izobraževalnih programih, ohranila tudi obvezna pripravništva v nekaterih poklicih. Sicer je bil leta 2002, ob spremembi zakon o delovnih razmerjih, ukinjen institut obveznega pripravništva, na podlagi ocene sprememb izobraževalnega sistema, dejstva da so se programi Aktivne politike zaposlovanja (APZ) povečali do te mere, da ponudili različne možnosti za vključevanje mladih v prvo zaposlitev, predvsem pa zaradi ponavljajočih ugotovitev, da so delodajalci pripravništvo večkrat izrabljali kot možnost za nižje plačilo prvih iskalcev zaposlitve. V ta namen so se sredstva APZ tudi močno povečala z vzpostavitvijo različnih programov in projektov, ki omogočajo delodajalcem različne ugodnosti ter jih s tem spodbujajo k zaposlovanju mladih oseb. Za spodbujanje konkurenčnosti pa menimo, da dodatne omejitve pri zaposlovanju, v tem trenutku ne bi bile primerne.